

Man er begyndt at kalde den byrde – egentlig med et ikke særlig godt udtryk – for forsørgerbyrden. Når jeg ikke mener, det er et helt så godt udtryk, som har fæstnet sig i debatten, og som vi såmænd også selv bruger i regerings-sammenhæng, er det, fordi det må ikke forveksles med, at de ældre skulle være en byrde for os. Det er de ikke. Og det at erkende, at de ældre ikke er en byrde, er i virkeligheden også en del af nøglen til at forstå, at vi også om 20 år og 30 år kan finansiere fremtidens folkepension.

I dag er der 35 ældre for hver 100 i den erhvervsaktive alder. Prognoserne siger, at om 35 år, i år 2030, vil der være 50 ældre for hver 100 i den erhvervsaktive alder. Det er først antallet af de 60–66-årige, der vil vokse, og fra år 2010 til år 2020 er det antallet af de 67–69-årige, der vil vokse.

Først efter år 2020 vil antallet af ældre over 80 år som de mest plejekrævende vokse i antal, også relativt.

Det er klart, at vi her taler om meget lange forløb, og dermed ved vi også, at prognoser og vurderinger af så lange tidsforløb nødvendigvis må være behæftet med betydelig usikkerhed. Fremskrivninger af befolkningsprognoser er ikke helt så sikre, som vi somme tider tror. Vi ved ikke med sikkerhed, om de ældre i fremtiden vil få forlænget levealderen gennemsnitligt, sådan som vi forventer det, forudsat det og ønsker det. Vi ved af gode grunde ikke med sikkerhed, hvor mange børn der vil blive født; vi har gode skøn over det. Vi ved heller ikke, hvor mange mennesker der vil udvandre eller indvandre; vi har skøn over det.

Derfor bliver fremskrivningen af befolkningsprognoser ofte justeret betydeligt. Må jeg bare nævne, at siden 1984 er skønnet over antal danskere i år 2025 blevet opjusteret med over 1 mio. mennesker. Hermed er den såkaldte ældrebyrde naturligvis også blevet mindre. I 1984 skønnede man, at der kun ville være godt 4 mio. danskere i år 2005. Nu skønner vi, at der vil være godt 5 mio. danskere til den tid.

Det er klart, at det er endnu vanskeligere at give et bud på, hvor krævende det bliver at finansiere den større ældreopgave i fremtiden. Det afhænger af en lang række forhold, som også direkte handler om selv at tage hånd om det politiske lederskab, selv at udstikke linjerne politisk, selv at kunne handle – det gælder for regering og for Folketing. Det kan vi godt, og det kan vi godt selv tage hånd om.

Lad mig nævne pejlemærkerne, hovedpunkterne dels for fremtidens pensionssystem, dels for de politiske udgangspunkter, vi har for at kunne svare ja til, at folkepensionen i fremtiden også vil kunne finansieres – folkepensionens grundbeløb som den afgørende faste bestanddel i al supplerende pensionsopsparing.

Folkepensionen vil på lang sigt være den vigtigste pension; som det er nu, og som jeg har sagt det flere gange: Grundbeløbet vil der ikke blive pillet ved; det er kommet for at blive, det er det faste fundament. Ingen, absolut ingen usikkerhed om den sag.

Når det derimod gælder de supplerende pensioner, arbejdsmarkedspensioner, ATP og private pensionsordninger, vil de oven i folkepensionens grundbeløb vokse i betydning. I år 2030 forventes op mod 70 pct. af de nypensionerede at modtage udbetalinger fra arbejdsmarkedspensioner. Over 90 pct. af samtlige pensionister til den tid skønnes at ville modtage et beløb fra ATP. I dag er henved 1½ mio. lønmodtagere omfattet af en arbejdsmarkedspension; omkring halvdelen er nye arbejdsmarkedspensioner, og netop i kraft af, at de er nye, betyder det naturligvis også, at der vil gå en hel del år, før man virkelig når op på et højt supplerende arbejdsmarkedspensionsniveau.

En stigende andel af de ældre vil således også i fremtiden skulle modtage en øget ATP-ordning. Det skyldes, at der nu modtages ATP-bidrag under ledighed, sygdom og barsel. ATP må man derfor også se for sig som et meget blivende og meget vigtigt supplerende pensions-system til de andre ordninger, jeg har omtalt.

Også når det kommer til pensionsbeskatningen, er regeringens signaler klare. Som jeg sagde det: Folkepensionens grundbeløb ligger fast. I dag gradueres grundbeløbet ikke efter de ældres øvrige pensionsindtægter. Det vil det heller ikke blive i fremtiden. Det har regeringen ikke tænkt sig at ændre på.

Hvad pensionsbeskatningen generelt angår, kan jeg tilføje, at regeringen heller ikke har overvejelser om ændringer i den del af skattereformen, som gradvis indføres over årene 1994–1998. Det betyder direkte, at også pensionisterne herved får glæde af de kommende års lempelser i indkomstbeskatningen.

Af den redegørelse, vi har lagt frem i dag, om fremtidens udvikling på pensionsområderne, fremgår det også, at flere ældre alt andet lige naturligvis vil have deres krav på pleje og omsorg, og det indebærer øgede offentlige